

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Toegezegde brief aan de Tweede Kamer over
amendement 35421 nr. 11 versie 2

Datum

15 mei 2024

Notanummer

2024-0000320008

Bijlagen

1. Brief
2. Bijlage 1
3. Bijlage 2
4. Bijlage 3
5. afschrift aan EK

15/05/24

Aanleiding

U heeft bij nota DB&T 2024-263945 een conceptbrief aan de Tweede Kamer over verschillende aspecten van amendement 11 ontvangen. Die brief heeft u toegezegd direct na het meireces. Op 15 mei heeft u die nota met conceptbrief (bijlage 0) teruggezonden met de mededeling dat u akkoord bent met de brief nadat uw aanpassingen in de brief zijn verwerkt. In de brief hebben wij uw aanpassingen voor wat betreft staatssteun en uitvoering enigszins veranderd, in deze nota wordt stilgestaan bij deze aanpassingen.

Beslisapunten

- Bent u akkoord met het versturen van bijgaande aangepaste conceptbrief aan de Tweede Kamer? Indien akkoord, dan verzoeken wij u deze brief te ondertekenen.
- Bent u akkoord met het versturen van een afschrift van die brief aan de Eerste Kamer? Indien akkoord, dan verzoeken wij u die brief te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

*ja, wel op punt 3
ja
ja
oprema*

Kernpunten

- Hierbij treft u de aangepaste conceptbrief aan de Tweede Kamer ter tekening aan.
- De discussie op 11 april 2024 betrof primair de twee maatregelen in amendement 11 die de toegang tot de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR) en doorschuifregeling aanmerkelijk belang (DSR ab) verbreden.
- Maatregel 2 (verruimen van de verwateringsregeling voor de BOR en de DSR ab) en maatregel 3 (ook toegang voor kleine belangen mits met de familie ten minste 25% belang) leiden naar verwachting tot ongeoorloofde staatssteun. U heeft de volgende aanpassing in de brief gedaan: "Om echt zekerheid te krijgen adviseer ik de staatssteunvraag aan Brussel voor te leggen." Het punt is dat 100% zekerheid niet in een informele sondering kan worden verkregen en dat bovendien niet openbaar kan worden wat in een dergelijke informele sondering wordt besproken.

*P.S.
graag niet te
niet
niet*

Onze voorkeur zou zijn om de volgende zin op te nemen: "Het is mogelijk om de staatssteunvraag informeel aan de Europese Commissie voor te leggen, maar uit een dergelijke informele sondering kunnen wij hooguit afleiden of de analyse globaal gedeeld wordt door de Europese Commissie." Een aanmelding voor rechtszekerheid (formeel besluit geen staatssteun) gaat tenminste een jaar duren en is dus geen optie.

- Maatregel 2 is naar verwachting verenigbaar met het gelijkheidsbeginsel, maar maatregel 3 naar verwachting niet. U heeft de volgende aanpassing in de brief gedaan: "Hier adviseer ik om deze vraag aan de Landsadvocaat voor te leggen."
- Amendement 11 is alleen uitvoerbaar als beperkingen in de handhaving en fraudebestendigheid en risico's worden geaccepteerd. U heeft de volgende aanpassing in de brief gedaan: "Aangezien het om een beperkte groep familiebedrijven gaat, adviseer ik om hier in gesprek te gaan met die groep over deze bewijsvraag."

Wij hebben hiervan gemaakt: "Hier adviseer ik om in gesprek met familiebedrijven te gaan over bijvoorbeeld de bewijsvraag van de verwantschap. Dat neemt niet weg dat het toepassingsbereik van de maatregelen ook kan zien op andere familiebedrijven die niet in beeld zijn." Het zou echter onze voorkeur hebben op dit punt geen aanpassingen in de brief op te nemen omdat de bewijsvraag van de verwantschap niet het moeilijkste vraagstuk is maar ongewis is en blijft hoeveel en welke personen onder amendement 11 vallen en kunnen gaan vallen en zo ja, voor welke belangen en vervolgens waardering en etikettering. Ten eerste is het voor de inspecteur onduidelijk hoeveel verwaterde indirecte belangen kleiner dan 0,5% er thans aanwezig zijn en hoeveel kleine belangen er bij de BOR zijn die met de familie wel aan minstens 25% belang komen. Ten tweede is het mogelijk dat iemand (in de toekomst) een klein belang krijgt in een vennootschap waarvan familie minstens 25% heeft.

- Uw aanpassingen bij de conclusie zijn op dezelfde wijze verwerkt.

Communicatie

Dit onderwerp heeft de aandacht van de media. Geïnteresseerde journalisten worden gewezen op de brief. Ook wordt er een woordvoeringslijn voorbereid voor eventuele vragen.

Politiek/bestuurlijke context

Dit betreft politiek zeer gevoelige materie. Op 11 april 2024 ontstond discussie in de Tweede Kamer of de verruiming van de toegang tot de BOR en de DSR ab door het aangenomen amendement 11 niet teruggedraaid moet worden. Vervolgens heeft u toegezegd in een brief op verschillende aspecten van amendement 11 terug te komen direct na het meireces.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

FZ

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Verzending toegezegde brief over aanvaarde amendement 36421 nr. 11 na het meireces aan de

Aanleiding

In het debat met de Tweede Kamer over het initiatiefwetsvoorstel Maatoug op 11 april 2024 is een discussie ontstaan over het aangenomen amendement 36421 nr. 11 van de leden Inge van Dijk en Erkens (hierna afgekort tot amendement 11).¹ Er is op 11 april 2024 een amendement-Sneller ingediend met als strekking het terugdraaien van amendement 11 alsmede een motie-Idsinga c.s.. Vervolgens heeft u aan de Tweede Kamer een brief over verschillende aspecten van amendement 11 toegezegd direct na het meireces. Hierbij treft u de gevraagde conceptbrief aan.

Beslisapunten

- Bent u akkoord met het versturen van bijgaande conceptbrief aan de Tweede Kamer? Indien akkoord, dan verzoeken wij u deze brief te ondertekenen.
- Bent u akkoord met het versturen van een afschrift van die brief aan de Eerste Kamer? Indien akkoord, dan verzoeken wij u die brief te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

15/10/24
 → NA AANPASSING Akkoord
 → NA AANPASSING ONDERTEKEND

Kernpunten

- Hierbij treft u de conceptbrief aan de Tweede Kamer ter tekening aan.
- De discussie op 11 april 2024 betrof primair de twee maatregelen in amendement 11 die de toegang tot de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR) en doorschuifregeling aanmerkelijk belang (DSR ab) verbreden.
- Maatregel 2 (verruimen van de verwateringsregeling voor de BOR en de DSR ab) en maatregel 3 (ook toegang voor kleine belangen mits met de familie ten minste 25% belang) leiden naar verwachting tot ongeoorloofde staatssteun.
- Maatregel 2 is naar verwachting verenigbaar met het gelijkheidsbeginsel, maar maatregel 3 naar verwachting niet.
- Amendement 11 is alleen uitvoerbaar als beperkingen in de handhaving en fraudebestendigheid en risico's worden geaccepteerd.
- In de brief wordt benoemd dat het kabinet amendement 11 heeft ontraden, worden bovenstaande uitkomsten beschreven en wordt benoemd dat de

nie
 aanpassing
 li de
 brief
 ME

¹ Kamerstukken II 2023/24, 36421, nr. 11.

uitkomsten Tweede Kamer als medewetgever eigenlijk geen andere keuze laten dan deze twee maatregelen ongedaan te maken.

- Dit kan met het op 11 april ingediende amendement-Sneller (D66)² met als strekking het terugdraaien van amendement 11 en met de motie-Idsinga c.s. met als strekking de ongewenste gevolgen van het aangenomen amendement 11 terug te draaien uiterlijk in het Belastingplan 2025.³
- De verschillen tussen het genoemde amendement en de motie:

Amendement	Motie
Het initiatiefwetsvoorstel bestaat enkel nog uit het terugdraaien van amendement 11	Het initiatiefwetsvoorstel blijft intact
De lage vrijstelling van de BOR wordt 70%	De lage vrijstelling van de BOR wordt, conform amendement 11, 75%
De vrijstelling groen beleggen blijft net zoals nu ruim € 71.000 per partner in plaats van € 30.000 op grond van amendement 11.	Opgeroepen wordt de verlaging van de vrijstelling groen beleggen van ruim € 71.000 naar € 30.000 terug te draaien. Met de motie is er echter slechts budgettaire ruimte voor een vrijstelling van € 61.000 per partner.

Toelichting

- Op 11 april 2024 ontstond tijdens de plenaire behandeling van het initiatiefwetsvoorstel Maatoug over kortgezegd de bedrijfsopvolgingsregeling in de schenk- en erfbelasting (BOR) een discussie over het op 26 oktober 2023 aanvaarde amendement 11 van de leden Inge van Dijk en Erkens. De discussie betrof primair de maatregelen 2 (verruiming van de verwateringsregeling voor de BOR en DSR ab) en 3 (ook toegang tot de BOR voor kleine belangen mits met de familie ten minste 25% belang).
- Er is op 11 april 2024 een amendement-Sneller (D66)⁴ ingediend met als strekking het terugdraaien van amendement 11 en een motie-Idsinga c.s. met als strekking de ongewenste gevolgen van het aangenomen amendement 11 terug te draaien uiterlijk in het Belastingplan 2025.⁵
- Vervolgens heeft de Tweede Kamer besloten de stemmingen over het initiatiefwetsvoorstel Maatoug uit te stellen tot na de ontvangst van uw brief over de verschillende juridische aspecten (staatssteun, gelijkheidsbeginsel) alsmede de uitvoeringstoets van amendement 11. U heeft toegezegd dat deze brief direct na het meireces, in de week van 13 mei zal komen.
- Zoals in de brief en bijlage 1 met daarin de uitkomsten van de staatssteuntoets door NautaDutilh is verwoord, is bij de maatregelen 2 en 3 van amendement 11 sprake van een risico op ongeoorloofde staatssteun. Deze maatregelen zijn vanuit staatssteunrechtelijk perspectief kwetsbaar omdat zij een selectief voordeel verlenen. Er is bovendien geen goede onderbouwing voor de rechtvaardiging van dit selectieve voordeel.

² Kamerstukken II 2023/24, 36128, nr. 15.

³ Kamerstukken II 2023/24, 36128, nr. 16. Ondertekend door Idsinga en Omtzigt (NSC), Sneller (D66) en Stultiens (GL-PvdA).

⁴ Kamerstukken II 2023/24, 36128, nr. 15.

⁵ Kamerstukken II 2023/24, 36128, nr. 16. Ondertekend door Idsinga en Omtzigt (NSC), Sneller (D66) en Stultiens (GL-PvdA).

- Wat de toetsing aan het gelijkheidsbeginsel betreft: De uitkomst van deze toetsing is dat voor maatregel 2 mogelijk een voldoende redelijke grond bestaat voor het verschil in behandeling en dat het bij maatregel 3 (kleine belangen bij familiebelang $\geq 25\%$) niet onwaarschijnlijk is dat de onderbouwing voor het verschil in behandeling ontoereikend wordt bevonden, en is niet ondenkbaar dat een beroep op het gelijkheidsbeginsel slaagt.
- Uit de uitvoeringstoets blijkt dat maatregelen 2 en 3 de handhaafbaarheid en de fraudebestendigheid van de BOR (en de DSR ab) ingrijpend verslechteren. Het eindoordeel van de uitvoeringstoets is dat alleen indien alle in de toets genoemde beperkingen in de handhaving en fraudebestendigheid en risico's worden geaccepteerd, het amendement uitvoerbaar is.
- U herhaalt voorts in de brief dat het kabinet amendement 11 heeft ontraden (inhoudelijk) en (procedureel) dat het aan de Tweede Kamer is om wel of niet een door de Kamer aangenomen amendement terug te draaien. In de brief voegt u daaraan toe dat de uitkomsten van de toetsing aan staatssteun, gelijkheidsbeginsel en uitvoeringsgevolgen van de maatregelen 2 en 3 van amendement 11 de Tweede Kamer als medewetgever eigenlijk geen andere keuze laten dan deze twee maatregelen ongedaan te maken. Dit kan met het op 11 april ingediende amendement-Sneller (D66)⁶ met als strekking het terugdraaien van amendement 11 en met de motie-Idsinga c.s. met als strekking de ongewenste gevolgen van het aangenomen amendement 11 terug te draaien uiterlijk in het Belastingplan 2025.⁷
- De verschillen tussen het genoemde amendement en de motie:

Amendement	Motie
Het initiatiefwetsvoorstel bestaat enkel nog uit het terugdraaien van amendement 11	Het initiatiefwetsvoorstel blijft intact
De lage vrijstelling van de BOR wordt 70%	De lage vrijstelling van de BOR wordt, conform amendement 11, 75%
De vrijstelling groen beleggen blijft net zoals nu ruim € 71.000 per partner in plaats van € 30.000 op grond van amendement 11.	Opgeroepen wordt de verlaging van de vrijstelling groen beleggen van ruim € 71.000 naar € 30.000 terug te draaien. Met de motie is er echter slechts budgettaire ruimte voor een vrijstelling van € 61.000 per partner.

- Het voorgaande is beschreven/toegelicht in de bijgevoegde brief.

Communicatie

Dit onderwerp heeft de aandacht van de media. Geïnteresseerde journalisten worden gewezen op de brief. Ook wordt er een woordvoeringslijn voorbereid voor eventuele vragen.

Politiek/bestuurlijke context

Dit betreft politiek zeer gevoelige materie. Op 11 april 2024 ontstond discussie in de Tweede Kamer of de verruiming van de toegang tot de BOR en de DSR ab door het aangenomen amendement 11 niet teruggedraaid moet worden. Vervolgens

⁶ Kamerstukken II 2023/24, 36128, nr. 15.

⁷ Kamerstukken II 2023/24, 36128, nr. 16. Ondertekend door Idsinga en Omtzigt (NSC), Sneller (D66) en Stultiens (GL-PvdA).

heeft u toegezegd in een brief op verschillende aspecten van amendement 11 terug te komen direct na het meireces.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.